

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co.)

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

ECONOM

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

A trebuit să intervină
primul procuror!...

Postul de radio din București a comunicat alaltăieri țării o știre arădană, o știre care dacă n'ar fi extraordinară, n'ar fi avut ce căuta pe undele eterice.

Vestia postului nostru de radio alaltăieri, că primul procuror al parchetului din Arad, d. Constantin Vulpe, a făcut un energic demers la primăria arădană să ia măsuri în contra speculanților pâinii, cari au majorat peste noapte prețul celui mai sărăcesc și mai indispensabil aliment dela 5 lei și 50 de bani la 9 lei și 50 de bani și la 10 lei, și să dea seamă ce-i cu așa-zisa comisie de controlare a prețurilor, de ce nu se sezează de nemai pomenita speculă, de ce incuviințează prin absența și tăcerea sa atentatul ce se comite la viața lumii nevoiaș.

Cu adevărat, prea extraordinară știre, ca să nu fi trebuit comunicată țării întregi pe undele eterului. Ce să mai lungim vorba! În toată țara speculanții pâinii au căutat să profite 'n dauna publicului de seceta ce se prelungea, și au încercat majorări de prețuri: la București cu un leu (adeacă dela 5.50 la 6.50), la Iași la fel, la Galați cu un leu și jumătate, la Cluj cu doi, iar la Arad cu deodată, adeacă cu aproape sută la sută. Și 'n tot locul autoritatea municipală chemată să poarte de grijă alimentării populației, a fost la datorie. Numai la Arad, adeacă tocmai acolo unde a fost cea mai mare îndrăzneală, nimeni nu se mișca. A trebuit să intervină șeful parchetului, ca să cheme autoritatea municipală la datorie, și să vedem întrunindu-se Sâmbătă comisia primăriei, ca să silească pe speculanți să și reducă specula la 8 lei.

O asemenea știre, într'adevăr, nu se putea pierde între știrile diverse din gazete. Trebuia transmisă prin radio, ca să afle toată țara de ce sunt capabili speculanții când autoritatea nu-i la datorie, și mai trebuia transmisă astfel ca să fie de exemplu, pentru ca să procedeze și alte parchete la fel ca al Aradului, dacă nesațul speculanților va izbucni să înlăture și 'n alte părți obstacolele vigilenței autorităților municipale, precum se întâmplase până Sâmbătă la Arad.

Insemnând aci această binevoită intervenție a d-lui prim-procuror Constantin Vulpe, tocmai în ziua când dumniasa-și serbează patronul, avem o mare bucurie și mângâiere că i-a fost dat

Aradului să aibă un astfel de păzitor al dreptății tocmai în vremurile cele mai grele, în vremurile celei mai decăzute moralități.

Omul acesta discret și izolat, a fost în anii aceștia din urmă, în anii în cari imoralitatea, nelegiuirea, s'a întins peste tot, — spaima tuturor călcătorilor de lege din orașul și ținutul nostru, a celor de jos și-a celor depe treptele înalte, încrezuți că de dășii nu se poate nimeni atinge. Cine nu știe în Arad lupta titanică ce-a avut s'o poarte în contra atâtor nelegiuiri, prigoanele și celelalte neajunsuri ce a avut să le sufere din cauza acestei lupte, pe care cu toate acestea n'a 'nterupt o niciun moment! În contra niciunui prim-procuror din țară afară de d. Richard Filipescu — lumea ajunsă pe băncile justiției n'a 'ncercat atâtea mișcări ca în contra d-lui Constantin Vulpe, tocmai pentru că mișcările vedeau într'ansul pe omul dreptății cu care nu se glumește. Șantajul n'a izbutit însă nici să-l clatine, nici să-l domolească. Prim-procurorul Aradului a rămas în mijlocul tuturor asalturilor imoralității obraznice omul datoriei, poate mult desgustat de multe ce vedea 'n acest oraș, dar neșovăitor nicio clipă.

De ziua sa nu puteam să nu adăugăm aceste rânduri, oricât am ști că-i supărăm discreția, la marea faptă ce-a făcut-o pentru nevoiașii Aradului, iertându-le pâinea cea de toate zilele.

În urările ce i le aducem în numele lumii nevoiaș și exploatate, tresaltă nădejdea că vom mai ajunge vreodată zile când dreptatea și omenia nu vor trebui impuse cu sabia de foc a arhanghelilor.

Atenție la episcopia maghiară ortodoxă din Ungaria!

— Excrocul Ștefan Németh a și 'nceput să maghiarizeze bisericile românești, mai 'nainte de-a fi 'nscăunat episcop —

E bine cunoscută cititorilor noștri blestemata acțiune ce se duce pentru maghiarizarea prin biserică a credincioșilor români și sârbi din Ungaria, acțiune a ajunsă acum într'un stadiu decisiv, în urma înființării episcopiei ortodoxe »maghiare« dela Senteș.

S'a înființat, precum se știe, episcopia aceasta, sub cuvânt că trebuiau scoși de sub jurisdicția episcopiei ortodoxe de Buda a sârbilor »ungurii« ortodocși, pentru că să nu mai atârne de-o vâldicie care păstrează legături cu patriarhia unui stat inamic, a Iugoslaviei. Pretext cusut cu ată aibă, fiindcă, dacă sunt într'adevăr în Ungaria o seamă de ortodocși cari se mânturisească astăzi unguri, sunt și foarte puțini și străini prin origine de nația maghiară. Așa zisa »salvare« a acestor neo-maghiari e numai un pretext blestemat, bun de exploatat în contra ortodocșilor români și sârbi, cari urmează să fie puși sub puterea episcopiei ortodoxe maghiare.

La asemenea uneltire trebuia găsită o uneltă la fel de blestemată. N'a trebuit multă vreme căutată, pentru că excroci se găsesc oricând în Ungaria. Guvernul maghiar și-a găsit-o în persoana unui fost popă catolic ungur, care s'a 'nsurat la București cu o evreică și ca să nu trebulască să lase dela gură fața fondurilor bisericești, a trecut la legea ortodoxă sârbească, ca să ajungă apoi popă ortodox

în Ungaria horthistă. Nici că se putea o mai bună uneltă decât această patentată lepădătură ce răspunde la numele de Ștefan Németh, ca să fie pusă să ambiționeze la titlul și beneficiile unei vâldicii a ortodocșilor din Ungaria, și să fie îndemnăată să-și constituie cu dela sine putere o asemenea episcopie.

»Episcopia« lui Ștefan Németh a luat ființă la Senteș, unde acum o sută de ani ortodocșii erau în cea mai mare parte români macedoneni, atârnatiori până acum vreo trei decenii — de episcopia ortodoxă a Aradului.

A fost înființată de o adunare a 12 popi ortodocși »de lege maghiară«, cari s'au desprins anul trecut și anul acesta din cadrele episcopiei de Buda, ca să se supună patriarhiei de Constantinopol. »Sinodul« acesta, precum a fost boțezat, reprezenta parohii ca aceea de Budapesta, de Mișcolț, de Rodmezövásárhely, de Senteș, cari toate au fost până de curând parohii macedonene, adeacă românești, ceea ce nu l-a împiedecat să se declare sinod unguresc, și să proclame înființată o episcopie ortodoxă maghiară.

Hotărîrea sinodului nu e încă sancționată. Guvernul maghiar a declarat printr'un interview al ministrului Homan că sinodul n'a fost convocat reglementar și nu-l poate deci recunoaște, dar de altă parte regentul Horthy îl ia sub a-

ripile sale protectoare, neglijează să refuze patronajul noii episcopii, ce i s'a oferit, și avem sigure informații că recunoașterea episcopiei de Senteș e foarte apropiată, și că 'n luna viitoare o delegație se va duce la patriarhia de Constantinopol ca să ceară să ia noua episcopie în cadrele ei.

Totul este, prin urmare, pregătit, ca lovitura de măciucă să se dea fraților noștri din Ungaria cât mai de grabă.

Episcopia de Senteș va fi în două, trei luni o realitate legală.

Dar pân'atunci, ea acționează!

Dovadă atentatului ce l-a săvârșit în contra românilor din Apăteu, al căror preot, Murășan, a căzut în brațele »episcopului« Németh, și a fost făcut de excrocul dela Senteș protopop, după ce i a adus consimțământul la maghiarizarea bisericii românești.

Bieții români din Apăteu nu mai au astăzi biserică, de mai bine de o lună! Odată cu trădarea popii lor, s'a 'ncercat maghiarizarea bisericii, și credincioșii au ripostat închizând biserica, luând cheile și izgonind pe »protopopul« excrocului Németh. De-atunci, de-o lună de zile, biserica le stă închisă, și se caută mereu să li se ia brăvilor noștri frați dela Apăteu cheile bisericii prin silă jandarmerească.

Să luăm aminte!

(Continuare în pagina II-a).

Suplex libellus

17. V. 1934.

de Pr. Florian Codreanu

3

La începutul anului 1892 s'a întrunit la Sibiu conferința națională a românilor stabilind textul definitiv al memorandumului. În conferință se arată activitatea partidului românesc dela 1881 până la 1892. La 28 Maiu 1892 peste două sute români duc împăratului memorandumul. Acolo sunt primiți cu insulte de studenții români, de colonia română, ba și de foarte mulți fruntași politici ai Austriei. Împăratul însă, »miostivul« împărat n'a primit delegația. Guvernul ungar intervenise mai dinainte în acest scop. Memorandumul a fost lăsat în cabinetul împăratului, de unde a fost trimis nedeșfăcut la guvernul ungar și de unde n'a fost ridicat decât în 1919, când armata română a intrat în Budapesta.

Memorandiștilor li s'a inten-

tat proces la curtea regească din Cluj. Procesul s'a desfășurat în zilele dela 7—25 Maiu 1894. Apărarea memorandumistilor a arătat următoarele: memorandumul nu este opera unor singuratici, ci a reprezentanților poporului român, deci a neamului românesc întreg. Acest neam are doleanțe și are drept să ceară o viață mai bună. De aceea reprezentanții acestui popor nu se apară, ci acuză în fața lumii întregi, acuză pe asupritorii săi, cari vor să-i ia legea și limba.

La 25 Maiu 1894 orele 4 jum. s'a pronunțat sentința astfel:

1. Dr. Ioan Rațiu a fost condamnat la 2 ani închisoare de stat. 2. Gheorghe Pop de Băsești la un an. 3. Pr. Vasile Lucaciu la 5 ani. 4. Dimitrie Comșa la 3 ani. 5. Daniil Barcianu la 2 ani și jum. 6. Nico-

lae Cristea 8 luni. 7. Iuliu Coronal 8 luni. 8. Patriciu Barbu 2 luni. 9. Teodor Mihali 2 ani jum. 10. Aurel Suciu 1 an și jum. 11. Mihai Veliciu 2 ani jum. 12. Ruvim Patîția 2 ani jum. 13. Gherasim Domide 2 ani jum. 14. Dionisie Roman 8 luni. 15. Septimim Aibiai 2 ani jum.

Recursul dat contra sentinței a fost respins. Condamnații au fost excortați la Seghedin și la Vaț. Unii și-au împlinit condamnarea, iar ceilalți au fost eliberați numai la sfârșitul anului 1895 și numai în urma vizitei pe care Regele Carol I, o făcuse împăratului la Viena.

După întemnițarea memorandumistilor condamnați agitația românilor a fost tot mai mare și în Ardeal și în România Mică și agitația n'a luat sfârșit decât în ziua, când memorandumul a fost ridicat din arhivele guvernului din Budapesta și dus la București.

Poate ați fi așteptat să au-

ziți azi numai despre memorandumul de acum 40 de ani. Așteptarea ar fi firească și îndreptățită. Dar azi noi sârbilor nu numai memorandumul, ci și pe eroi și pe martiri și intrarea trupelor române în Arad și atunci e firesc și drept să ne aducem aminte de toate memorandumele noastre, fie că li s'a zis astfel sau altfel, pentru că toate au fost strigătul acelorași nedreptăți ce ni s'au făcut, toate și-au avut martirii și eroii lor și toate au fost pătrunse de aceeași nădejde, că sesi-va vremea, când bucium suna-va să cheme pe tineri sub steaguri, cum zice poetul prin rostul lui Gelu, sau, cum zice un alt cântec — că veni-va vremea, vremea sfântă 'n care o Dacie nouă o să ridicăm.

Plângerea lui Gelu de acum o mie și atâția ani, răscoala românilor din 120 care a dus la descălecarea Munteniei, cazul similar în Maramureș, care

(Continuare în pag. II-a).

De toate și amestecate

Ca pe malurile Begheului...

— Iar despre deratizare... Ceva și despre mania de-a vorbi pe chiul la telefon, puțin și despre specula din restaurantele timișorene —

Deratizarea... a început să preocupe chiar pe șobolani. Pe cuvânt! Pe ai cu două picioare. Nu numai în ce privește șperțul, — pe cei cari s'au atins de binefacerile antidotului... menit să extermină mai curând banul cetățenesc decât pe rozătoarele cu patru picioare, pe cari, nu numai din ce credem noi alături de specialiștii cari ne-au informat în cauză, dar chiar din oferta firmei timișorene „Gea Krayer“ reese că guzganucii domni dela banca „Timișoara“ și d. Vasarhelyi dela „Gea Krayer“, n'ar cam avea intenția dar mai osebit interesul... să-i desființeze dintr'odată pe toți șoarecii din metropola bănățeană. Ar însemna ca la anul, să nu mai aibe, ilustrii economiști dela banca „Timișoara“ și dela „Gea Krayer“, obiect în numele căruia să mai facă ofertă cu pretențiuni de milioane de lei, iar regisorii dela primărie, în frunte cu faimosul dr. Geza Löffler, cui să „aprobe“ oferta...

Afacerea deratizării (a stărpirii șobolanilor), din orașul Timișoara, interesează acum, — nu importă motivele, — chiar pe liberalii locali, cu obrazul mai curat. Unul dintre aceștia ne-a observat alaltăieri... de ce am încetat campania pe chestia deratizării. Credea rumânul (că nu vă nchipuiți doară, că altoitul ajutor de primar al Timișorii, dr. Geza Löffler, e cel care se bucură să scriem să nu se aprobe oferta vicioasă a firmei Gea Krayer...), bănuia, mai precis spunând, că și „Ecul“ a adoptat sistemul de a face larmă la început, — pentru a face chitic pe urmă, să se consume infamia.

Nu! domnule inimos edil, care nu reușești a-i gospodări pe coreligionarii d-tale politici, s'aibe 'n grijă altfel interesele și avutul cetățenesc. La „Ecul“ nu se cunoaște obiceiul de a 'nceta o campanie nici de dragul arginților, nici de pe urma teroarei ce se deslănțuiește împotriva ziarului sau împotriva redactorilor. Mută-ți astfel de gânduri în altă parte și acum ascultă:

Este vicioasă oferta firmei „Gea

Krayer“, după a noastră părere și a tuturor oamenilor cu bun simț, pentru următoarele motive:

Cu tot raportul tendențios și mincinos făcut direcțiunii băncii „Timișoara“, la 25 Februarie 1934, de către directorul Vasarhelyi dela „Gea Krayer“, să-i finanțeze, că preparatul lor este așa și pe dincolo, criticând preparatele microbiene, ținem să se știe de toată lumea, deci și de d-nii din comisia prezidată de d. dr. Geza Löffler, că preparatul firmei Gea Krayer nu-i experimentat nici în țară nici în străinătate.

Or sfidarea d-lui Löffler e și mai evidentă, când d sa și poate și alți prieteni ai firmei Gea Krayer nu țin cont nici de preparatele experimentate în țară și străinătate, recomandate prin circulara No. 18.622 din 30 Ianuarie 1934, a direcțiunii g ale zootehnice din ministerul domeniilor și nici de subrezenia ofertei firmei Gea Krayer.

Numita firmă timișoreană poate să i socotească proști pe d-rul Löffler și pe alții de talia sa, dacă se lasă prostii, însă cine vrea să se obosească puțin, poate observa următoarele ciudățenii:

În prima ofertă, scrisă, s'a cerut pentru deratizarea cu preparatul neexperimentat în țară sau în străinătate, lei 70 de sută de metri pătrați clădiți. Orașul având 2 milioane m. p. clădiți, înseamnă 1.400.000 lei.

Fără ofertă scrisă, între prieteni deci... firma Krayer, a mai cerut 35 lei de sută de m. p. virani, orașul având 12 milioane de astfel de m. pătrați, calculul dând și pentru această suprafață lei 4.200.000, totalul primei oferte face prin urmare lei 5.600.000.

Altfel cei dela „Gea Krayer“ că alte oferte, din București de o pildă, sânt mai efine, cum a fost a „Oficiului Economic al României“, care obligându-se să facă o deratizare radicală, — nu ca a firmei „Gea Krayer“, — și cu un preparat experimentat cu mari succese, atât în țară dar mai cu seamă în marile centre apusene, — preparat microbian

care dă o mortalitate de 95-97% la sută șobolanilor la întâia răspândire a preparatului, — în schimbul sumei de 4 milioane lei, pe urmă a redus oferta la 3.500.000 lei.

Cum i-a convenit firmei „Gea Krayer“ să reducă prețul? A redus cumva și șperțul?

Oare, numai diferența dintre prima ofertă: 5.600.000 lei și a doua: 3.500.000 lei, ale firmei „Gea Krayer“, să-i fi determinat pe abili prestidigitatori dela primărie să afișeze atât de discret hotărîrea comisiei prezidată, nici vorbă de d. dr. Geza Löffler, — prin care se aprobă oferta firmei „Gea Krayer“, — numai sub poarta primăriei?

Dacă persoanele răspunzătoare în chestiune nu se simt cu musca pe căciulă, de ce n'au publicat hotărîrea măcar în monitorul comunal, dacă nu și în cel oficial și în ziare, când e vorba de-o lucrare care costă milioane de lei?

Să răspundă d-rul Geza Löffler, cine a avut interesul și căi sânt la număr cei cari voiau să treacă termenul legal de apel, cu astfel de afișări numai sub poarta primăriei?...

„Fă-mă mamă ce n'am vizat... să m'apuc de telefonat“, — e refrenul ce-l fredonează până și ușierii când văd c'apare la primărie Doru, odrasla secretarului general dela Culte, supranumit de localnici: *Dalailama Bănatului*...

Ci că dumnealui are mania (să nu-i spunem boala), vorbitului la telefon cu durată mare și pe chiul...

Între alte convorbiri de asemenea soi, cu cari s'a delectat odrasla de secretar ministerial, dela telefonul primăriei, vorbind pentru nu știm cari interese ff. importante și urgente cu domnul tătănă-său la București, o singură convorbire a costat numai 2300 lei!

Cine nu ne crede pe cuvânt, să se intereseze la primărie, sau la oficiul telefonic.

30 lei o salată de vinete... costă la „Palace“, fiindcă-i trifanda. Așa cel puțin pretinde

Ioii Scher, când pătlăgică vânăță costă 8—10 lei...

Cine o să se mai ocupe de prețurile de speculă din restaurante, când edilii comunali s'absorbiți de deratizare, ca nu cumva pentru unii să fie mămă și pentru alții ciură... când Iancu Corciatu, dela Bozovici ii, — cum zice dumnealui, — ocupat cu „alte salvări“ ale comerțului, — cum fuse săptămâna brânzei?...

Poate s'o amesteca mai la urmă parchetul, ca la Arad, în specula cu pâinea.

Costea Beghenanu

Smaranda Brăiescu se face călugăriță

O știre de adevărată senzație: Parașutista românească cu renume mondial Smaranda Brăiescu anunță că se călugărește, și că se va duce să facă misionarism între sălbaticii din extremul orient.

Procese de-ale membrilor Gărzii de fier

La Tribunalul din Constanța era să se judece alaltăieri d. prof. Ion Zelea Codreanu, pentru că a ținut în vara trecută la Hârșova o întrunire oprită. Acuzatul nefiind de față, debaterile s'au amânat pe toamnă.

Un alt proces s'a judecat tot la Constanța în contra preotului Girip din Viroaga, pentru că a căutat anul trecut cântece legionare. Acuzatul a fost achitat.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Cetiți „ECOUL“

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi!

Celebrii stari ai ecranului
JAN KIEPURA
și **MARTHA EGGERTH** în
Cântă inimă

Cel mai mare slagăr al sezonului

Muzica de **Robert Stolz**
Seara în grădina de vară

SELECT

Programul de azi!

Dragostea creiază moda

Muzică, veselie, humor
În rolurile principale: **Renate Müller, Georg Alexander, Hilde Hildebrandt, Otto Walburg**

CORSO

Programul de azi!

Lei 10, 15, 20

Cele mai frumoase 200 girls din America

Strada 42!

Montare fastuoasă, revue cu dansuri și cântece

Miniștri aduși cu mandate la procesul Moților

Procesul de fals imputat inspectorului Popescu-Pera în afacerea Moților a venit Sâmbătă spre judecare la Curtea de apel din București, în urma apelului parchetului și părții civile. A fost însă amânat din nou, pentru lipsa martorilor Cipăianu și Lapedatu, contra cărora se vor emite mandate la 22 Iunie.

După cum se știe, sub guvernarea național-tărănistă procesul Moților s'a tot amânat din aceeași pricină: absența martorilor miniștri.

POSTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

a dus la 1340—49 la descălecarea Moldovei, răscoala dela Bobâlna din 1437—33, răscoala condusă de Gheorghe Peșă, în 1514, instanția din 1750. Drumurile lui Horia și răscoala lui, Supplex libellus Valachorum din 1791, răscoala din 1848—49, memoriul din 1850, sau memorandumul de acum 40 ani, într-o variație bogată sunt înfățișarea aceluiaș memorandum milenar, cu alți și alți eroi, alți și alți martiri, dar totdeauna cu aceeaș nădejde, că veni-va vremea.

În câteva rânduri a sunat buciul prin văi și prin câmpii, au fierit munții și sunetul buciului și clocotul munților rămân dovezi de statomicia acestui Ardeal în lupta pentru dreptatea sa și în nădejdea unei vremi, pe care timp de o mie de ani a așteptat-o și a pregătit-o. Așa a fost scris însă, că a trebuit să se întoarcă pe aici urmașii celor ce au plecat de aici. A trebuit să așteptăm vremea, când și descendenții celor ce au descăluat în Muntenia și în Moldova să fie chemați sub steaguri,

ca ferberea munților să fie mai măreată și ca bucuria să ne fie deplină.

Alte părți ale Ardealului au sârbătorit de mult împlinirea a 15 ani dela intrarea armatei române. Județul Arad însă a trebuit să mai aștepte. Armata română s'a oprit la marginea de răsărit a județului în urma unor dispoziții ce primise.

În timpul acesta, anume la 13 Noembrie 1918 a venit Jászai Oszkár la Arad, ca să vorbească frumos românilor. A vorbit despre statele unite ale Europei și despre confederația naționalităților din vechea Ungarie tot așa de mare cum a fost cea veche. A vorbit despre o nouă eră, despre libertate și frățietate și egalitate. După una din sedințele conferinței cu românii, Bokányi Dezső a felicitat pe Jászai: „Gyönyörű volt. Így még sohasem beszélte“. (În românește: (A fost splendidă (vorbirea). Niciodată n'ai vorbit așa). În adevăr, precum vedem din istoria celor o mie de ani, n'a vorbit așa frumos, așa splendid niciodată vreun reprezen-

tant al poporului unguresc.

În aceeaș vreme însă și dela sosirea armatei române pe linia Zam—Hălmagiu și până la Paștile din 1919 românii din județul Arad au trăit zile de groază din pricina bandelor ungurești înarmate. Avem peste 80 martiri cunoscuți cu numele, uciși între împrejurări cunoscute în chip mișlelesc. Numărul lor însă este mai mare și ne vom da silința, ca odată și odată să cunoaștem măcar pe aceștia pe toți cu numele. Arhivele vechi ale județelor și tribunalelor păstrează încă hârtii, cari vor trebui cercetate, și pentru trecutul mai îndepărtat spre a scoate din ele măcar fragmente din ele, măcar fragmente din dureroasa și glorioasă epopee a Ardealului.

Ungurii din Arad așteptau ca armata română să intre aici la 28 Decembrie 1918. Școala din Piața Mihai Viteazul era destinată pentru condamnații, ofițerilor li s'au rezervat camere la hoteluri și se conta pe ospitalitatea particularilor. Ziarele ungurești de pe atunci

scriau, că regimentul unguresc 33, dacă așa va dori comandamentul trupelor române, va pleca din Arad. Precum am spus și precum știți și județul a trebuit să aștepte încă mult, până la Paști, iar orașul Arad până la 17 Maiu 1919.

Astăzi s'au împlinit 15 ani dela intrarea armatei române în Arad sub comanda colonelului Pirici. A fost întâmpinat de mulțimea românilor și a ungurilor din Arad. Pe unii li adusesse însuflețirea pe alții curiozitatea.

Din scurtele cuvântări rostite de d. Sever Ispravnic și de părintele Mihaiu Păcățianu, din răspunsul colonelului Pirici și din însuflețirea românilor veniți întru întâmpinarea armatei române se desprindea toată durerea trecutului și toată bucuria că a sosit și pentru cei de aici vremea de atâtea ori visată, când:

Vor trece bărbății 'n șiraguri Când buciul suna-va să cheme Pe tineri sub steaguri.

Și azi, când prăznuim 15 ani dela acea glorioasă împlinire a

vremii, am pomenit durerile trecutului îndepărtat. Nu pentru ca să deschidem ranile tămdăuite. E bine însă ca acestea sa nu fie uitate. Le-am pomenit ca să ne aducem aminte de lungul șir de eroi și de martiri pe cari i-a dat acest Ardeal de eroi martirizați. Se cuvine să ne închinăm cu evlavie memoriei lor, căci bucuria zilei de acum 15 ani s'a născut din milenara lor durere și din nenumăratele lor jertfe. Ei au sângerat și au murit pentru un vis. Nouă ni s'a dat să muncim pentru o realitate.

Să ne întrebăm și în sufletul nostru să răspundem întrebării: Știm noi să punem în munca pentru această realitate atâtea dragoste, câtă au pus părinții și frații noștri în jertfa pentru un vis?

Veniți, ca din iubirea cea mare pusă de eroii și martirii noștri să luăm iubire pentru munca ce ni se cere în consolidarea țării dăruită de Dumnezeu pentru jertfa nesfârșitelor cete de eroi și martiri.

Pr. Florian Codreanu

Vieța sportivă

Serbarea de gimnastică a liceului „Moise Nicoară“

— Rezultatele de ieri ale matchurilor de Divizie Națională. —
Gloria CFR comb. înfrântă într'un match amical la Lugoj —

Arad, 21. — Liceul „Moise Nicoară“ din localitate a organizat ieri pe terenul sportiv al Gloriei Cfr. o mare serbare de educație fizică.

În fața unui public extrem de numeros, elevii liceului conduși de profesorii I. Dabiciu și M. Grau au executat admirabil un program bogat și variat în ritmul muzicii dela fabrica „Astra“.

Serbarea a început cu defilarea impecabilă a tuturor elevilor.

A urmat apoi: 1. Exerciții libere executate de toate clasele, sub comanda d-lui prof. Dabiciu.

2. Gimnastică suedeză executată de clasele II—VII.

3. Exerciții ritmice cu bastoane, executate de cl. II—VII.

4. Figuri gimnastice. 5. Gimnastică la aparate executată de elevii cl. IV A—V.

sub conducerea d-lui prof. M. Grau.

6. Exerciții cu cercuri, cl. I B—VI—VII.

7. Exerciții cu cercuri variate, cl. III A.

8. Exerciții cu stegulețe, cl. II B, III B și IV B.

9. Exerciții cu bastoane colorate, executate de elevii cl. IV A—V.

conduși de d. prof. M. Grau.

10. Gimnastică parter și figuri gimnastice. 11. Piramide. 12. Jocuri gimnastice. 13. Probe atletice.

La greutate și disc primul s'a clasat elevul Papp din cl. VII-a. A fost mult aplaudat elevul din clasa VI-a Benea, care deși n'a concurat oficial și-a întrecut cu mult, — la disc, — camarazii de școală cari au concurat oficial.

La sfârșitul programului cei doi profesori de gimnastică ai Liceului „Moise Nicoară“ I. Dabiciu și M. Grau au fost îndelung aplaudați.

Serbarea s'a încheiat cu matchul de foot-ball între Școala Normală „Dimitrie Tichindeal“ și Liceul organizator. După un joc viu disputat primii, — deși cu o formație descompletată, lipsind trei titulari, — au ieșit învingători la 2:1, după ce la pauză tabela indica 1 la 0 în favorul Liceului.

Pentru normaliști au înscris Niculescu și Noghiu. iar pentru Liceu Martinescu. A arbitrat studentul Crăciunescu.

Divizia Națională

Iuventus — Un. Tricolor 2:0 (0:0) România — Murășul 1:0 (1:0)

București, 21. — În fața a lor 2500 de spectatori s'a desfășurat ieri pe terenul Venus, matchul divizionar între Unirea-Tricolor și Iuventus.

Spre surprinderea generală oboreni au cedat într'un mod cu totul curios. În tot timpul celor 90 de minute n'au putut întreprinde nici o acțiune mai omogenă, drept că fundașul Iuventusului internațional Vogl a fost într'o formă mare.

Adversarii au aliniat următoarele formații:

Iuventus: Crețeanu, — Vogl, Neacșu, — Petrescu, Constantinescu, Brandabura, — Dobo, Melchior, Zăinescu, Palmer, Lupu.

Unirea-Tricolor: Rădulescu, — Sucitulescu, Gavăț, Rusen, Steinbach, Ghermelie, — Florea, Baida, Mihai, Seifert.

Primul punct a fost înscris în minutul 2 al reprizei a doua de Dobo, iar al doilea în minutul 32 de Palmer.

Dela Iuventus a plăcut Vogl, — cel mai bun din 22, — Petrescu și Constantinescu, iar dela Unirea-Tricolor Florea și Ghermelie.

În urma acestui rezultat Iuventus se clasează definitiv în locul patru al seriei B, iar gruparea arădană Gloria CFR trece la locul cinci, — și ca urmare va juca baraj cu o campioană de Ligă. Dar nici Iuventus nu va scăpa de baraj, trebuind să se întâlnească cu clasata a patra din seria A, iar învinsa de două ori va juca pentru un loc din Divizie cu a cincia campioană de Ligă.

Se știe că avem cinci Ligi, a căror campioane vor juca baraj cu clasatele din locul cinci și șase din Divizie, — clasatele din locul șapte și opt cad afară „de drept“.

Clasatele 5 și 6 ale celor două serii de Divizie dând numai patru grupări și campioanele de Ligă fiind cinci la număr, învinsa a lor două matchuri dintre clasatele a patra, — respective Iuventus și Uni-

versitatea, — va juca baraj cu a cincia campioană de Ligă.

Tg. Murăș, 21. Matchul divizionar România — Murășul, desfășurat ieri în localitate, a fost câștigat meritat de primii, după un joc la care gazdele n'au opus decât durițările.

Punctul care a adus clujenilor victoria a fost înscris în minutul 5 al primei reprize de Cobârzan.

D. Sebeșan a arbitrat corect următoarele formații:

România: Chendrean — Docl, Felecan — Muntean, Criza, Mușan — Cobârzan, Fărcășan, Pop, Valea, Căpușan.

Murășul: Nica — Vidrișan, Bucur — Takacs, Hamleth, Nuțu — Sos, Nagy, Orza, Stallenberger, Szász.

În repriza a doua Takacs și Bucur au fost eliminați pentru durițări.

În urma rezultatelor de ieri din seria B, clasamentul Diviziei Naționale este următorul:

Seria A.

1. Crișana	11 7 3 1	27:12-17
2. Chinezul	12 8 0 4	29:11-16
3. Venus	12 7 1 4	31:21-15
4. Universitatea	12 6 1 5	28:20-13
5. AMEFA	11 5 2 4	20:19-12
6. CFR	10 5 1 4	20:23-11
7. Brașovia	12 1 2 9	16:38-4
8. Tricolor	12 1 2 9	12:38-4

Seria B.

1. Ripensia	12 9 2 1	47:13-20
2. Unirea-Tricolor	14 9 2 3	40:19-20
3. C.A. Orade	12 7 2 3	39:15-16
4. Iuventus	11 6 2 3	22:18-14
5. Gloria CFR	11 5 2 4	29:27-12
6. România	12 4 2 6	21:23-10
7. Murăș	14 1 2 11	15:53-4
8. Șoimii	13 0 2 11	7:56-2

Pentru viitoarea Divizie Națională Murășul, Șoimii, Brașovia și Tricolor nu vor mai participa. Baraj, cu cele 5 campioane de Ligă, va juca Gloria CFR, România, AMEFA, CFR, și învinsa matchurilor între clasatele a patra Iuventus din seria B și Universitatea

sau CFR din seria A, — în cel de al doilea caz studenții clujeni vor intra direct în baraj cu o campioană de Ligă.

Alte rezultate de ieri, 20 Mai

Lugoj

Muncitorii — Gloria Cfr 3:2 (3:1)

Vulturii — Jimboliana 9:3 (4:1)

Matchuri pentru miuță. Arădanii, — favoriții concursului, — au cedat muncitorilor locali din cauza formației proaste, completate cu câteva rezerve. (Totorean, Sturz, Fodor etc.)

Punctele lugojenilor au fost înscrise de Semian, iar ale orădanilor de Igna și Mercea. Portarul Gloriei Săbău II a apărut un 11 metri.

Astăzi, Luni, Gloria va juca cu Jimboliana, iar Vulturii-Textila cu muncitorii.

Arad

Titanus — Înțelegerea 4:2 (2:0)

Bănatul — Victoria 6:1 (6:0). Matchuri de miuță. Azi joacă pentru finală Titanus cu Bănatul, iar pentru locul trei Victoria cu Înțelegerea.

Orade

Stăruința — CAA 2:0 (1:0). Match de revanșă. La Arad, acum două săptămâni, rivalii au terminat la egalitate (1:1).

Baia Mare

Olimpia Cfr — Tricolor 2:1 (2:0). Ceferiștii au câștigat campionatul.

Cluj

CFR — Napoca 2:1 (1:0). Și la Cluj ceferiștii sunt campioni.

Petroșeni

Jiul — Olimpia PTT (Arad) 5:1 (2:0). Amical.

Sălonța

Hakoah (Arad) — Stăruința 4:4 (2:2).

Brad

Unirea (Arad) — Mica 2:2 (2:1). Pentru Unirea a marcat Mayer și Tausch, iar pentru Mica fostul jucător al Gloriei Cfr., Trifu și Bortos.

Timișoara

ILSA — Ripensia Electrica comb. 4:1 (3:0).

Concursul athletic a fost câștigat de Rapid cu 17 puncte, iar Politehnica și CAA au luat câte 15 pt.

Informațiuni sportive

Echipa de tennis AFP Arad, a câștigat cu 8-3 la Lipova contra echipei de tennis „Înfrățirea“ din localitate. AFPA a fost reprezentată de următorii jucători: d-na Endrődy, d-șoara Kovács, Kafka, Fringhian, Endrődy și Fehér.

Jucătorii arădani au fost aplaudați pentru frumosul joc.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

Comercianți și industriași din Timișoara

Păziți-vă buzunarele!

Schram, zis Simu, uns de fărâdelegea înfăptuită de traficantul Friedman și alți mahări din București, ca delegat al fiscoi în comisiunea specială de impunere, care-și va începe activitatea peste câteva zile, — și-a făurit un plan diabolic împotriva voastră!

Cutezanța banditului cu calitate oficială nu-i mică și pândeste hămesită avutul vostru!

Fiți extrem de prudenți și dați întreaga bandă pe mâna parchetului, — cu intermediari cu tot!

Dacă protectorii lui Schram, zis Simu, v'au desconsiderat atât de sfidător și laolaltă și interesele statului, dați voi exemplul cuminenței și nu vă lăsați terorizați!

Adresați-vă Justiției pentru orice tentativă, căci ea își va face datoria!

„ECOUL“

Marea sărbătoare de astăzi a neamului:

Reînhumarea osămintelor lui Constantin Vodă Brâncoveanu

Odată cu prăznuirea sfinților Constantin și Elena, biserica ortodoxă și neamul românesc au sărbătorit astăzi cu o pompă de nedescris și cu o mare evlavie pe martirul credinței și al românismului, Constantin Vodă Brâncoveanu, cel ucis de Turci acum 220 de ani, dimpreună cu fiii lui, pentru că n'a voit să treacă la legea turcească și să-și lapede credința strămoșilor săi.

Domnitorul comemorat astăzi a fost unul dintre cei mai mari și înțelepți domnitori ai poporului nostru, om de carte, om bisericos, ctitor de mănăstiri și biserici și bun păstrător al legăturilor Munteniei cu Ardealul românesc durate de înaintașii săi în frunte cu Mihai Viteazul.

Pomenirea lui de astăzi a prilejuit o reînhumarea osămintelor sale, cari au fost găsite acum doi ani la biserica Sfântul Gheorghe Nou din București, unde fuseseră aduse pe ascuns, prin anul 1720, de doamna Maria Brâncoveanu.

În toată țara s'au făcut azi slujbe pentru marele domnitor, iar la București, unde a avut loc reînhumarea, solemnitățile au luat proporții extraordinare.

După ce până la orele 9 s'au făcut slujbe în toate bisericile din capitală, preoțimea din București și cea venită din toate părțile țării s'a adunat la patriarhie, unde s'a făcut o pomenire solemnă a domnitorului martir, de către P. S. Sa Patriarhul, înconjurat de un uriaș sobor de arhieriei și preoți, în prezența M. S. Regelui, a membrilor guvernului și-a demnitarilor.

După slujba solemnă, la orele 11, a început să tragă clopotul cel mare al patriarhiei, ca semn că se formează cortegiul care duce osămintele domnitorului martir înapoi la locul lor de odihnă dela biserica Sf. Gheorghe Nou, de unde fuseseră ridicate acum doi ani.

Cortegiul a pornit în sunetul clopotelor dela toate bisericile din capitală, având în frunte pe d. col. Marinescu, prefectul poliției, urmat de studenții dela teologie cu praporii, crucea patriarhală, convoiul călugărilor, monahii dela Cernica și dela celelalte mănăstiri, stareții, protopopii, preoții din Capitală și din provincie, consilierii consiliului central și ai arhiepiscopiei Bucureștiului, corul patriarhiei, arhieriei, episcopiei și mitropoliei, patriarhul, încadrat de arhimandriții patriarhiei, diaconii patriarhiei cu cădeințele, sicriul cu osă-

mintele lui Brâncoveanu, purtat de opt elevi ai seminarului din București și înconjurat de călugării cu ripide, apoi familia Brâncoveanu, membrii guvernului și reprezentanții înaltelor autorități civile și militare și la sfârșit un cordon de jandarmi.

Impunătorul cortegiu a parcurs aleaia Mitropoliei, piața Bibescu, b-dul Maria, splaiul independenței, splaiul Justiției, piața Senatului, Calea Victoriei, b-dul Elisabeta pela Universitate, apoi b-dul Colței, până la biserica Sf. Gheorghe Nou, unde cosciugul cu osămintele domnești a fost așezat spre veșnică odihnă.

Atenție la episcopia maghiară ortodoxă din Ungaria!

(Urmare din pag. 1-a.)

Atentatul acesta dela Apăteu, e destulă dovadă a sfârșitului ce-l așteaptă pe bieții români din Ungaria depe urma uneltirilor dela Senteș.

Li se pregătește desființarea, și noi stăm impasibili! E o lună de când s'a închis biserica din Apăteu, și la noi nici măcar nu s'a vorbit până acuma ceva despre acest atentat!

Adunarea generală a foștilor voluntari arădani

Uniunea foștilor voluntari, despărțământul Arad, aduce la cunoștința membrilor acestui despărțământ, că în conformitate cu hotărârile aduse în ședințele comitetului din 1/IV și 6/V 1934, adunarea generală a voluntarilor din Despărțământul Arad este convocată pe ziua de 28 Mai a. c. (a II-a zi de Rusalii) la ora 10, în sala de ședințe a Primăriei Municipiului Arad, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul Secretarului.
3. Inscrierea de noi membri la Cooperativa Voluntarilor Arad.
4. Inscrierea de noi acționari la Banca Voluntarilor din Cluj.
5. Arătarea situației referitoare la improprietărire.
6. Descărcarea vechiului comitet și alegerea unui nou comitet pe timp de trei ani.
7. Diverse propuneri și interpelări.

Arad, la 14 Mai 1934.

Citiți și răspândiți „ECOUL“

Echipa noastră de foot-ball

— Intervenția Ligii Antirevizioniste Române —

Ziarul nostru s'a ocupat în repetate rânduri de formarea echipei de foot-ball a României, ajunsă pe mâna unor parveniți grecotei în frunte cu Lukides.

loace, acțiuni revizioniste, noi trimitem în patria lui Mussolini elemente cari nu cunosc nici primele acorduri ale imnului regal român!

Dintr'un adânc sentiment de revoltă, fiind loviți în orgoliul nostru național, apelăm la înaltul dv. patriotism, rugându-vă să binevoiți a interveni de urgență — telegrafic la secția de propagandă — (ministerul de externe) spre a se interzice strict deplasarea unei astfel de echipe care numai cinstu nu poate face tri-colorului național.

Ne facem ecoul opiniei publice românești:

Dr. I. C. Căpănașiu; Anton Vraști, student; E. Frațianu; Bog-

dan Pavel, stud.; M. Constantinescu, artist; G. Ghioseana, student; I. Comșa; Titi Simionescu, artist teatru Național; Barta A., stud.; I. Toșin, stud.; Mișu Velea; stud.; Bojin St., stud.; prof. Gh. Voiculescu; Caius Vancea, stud., etc.

In fața protestelor atâtor conștiințe românești, credem că parveniții ce s'au cocoțat pe înaltele fotolii ale Federației Române de foot-ball vor lua aminte și vor șterge puțin, până când conștiința românească, — atât de tolerantă, — nu va dicta luarea de măsuri mai drastice, cari să-i readucă la realitate pe toți!

Aurel Chiriciu

C i t i ț i

și

răspândiți

„ECOUL”

Intervine Liga Antirevizionistă

Pentru campionatele din Italia grecotei din pasagiul imobiliara au trimis în numele țării noastre: 8 (opt) unguri și 3 (trei) români.

Comitetul pentru Ardeal al Ligii Antirevizioniste, scandalizat de repetatele fapte anti-românești ale grecoteilor dela conducerea Rombolului nostru a făcut demersurile necesare, ca să înceteze „porcăriile” care revoltă în special cercurile românești ale Ardealului.

Același comitet a primit zilele acestea următoarea adresă:

„Cu ocazia campionatului mondial de foot-ball ce se va disputa în Italia la finele lunii Mai, România a avut cinstea a fi admisă în această competițiune mondială, cu care ocazie fericită i s'a dat un bun prilej de propagandă națională în domeniul sportiv. Opinia publică sportivă românească e profund indignată însă de felul cum a fost compusă echipa română ce va reprezenta culorile țării.

Mai mult ca oricând, acei cari conduc destinele sportului românesc din anumite interese meschine au boicotat ani de-a rândul elementul românesc, prin diferite procedee incalificative în avantajul minoritarilor, abuzând de buna credință a președintelui federației respectiv, inducându-l în eroare și pe d-sa și opinia publică românească, acaparând cu argumente sunătoare întreaga presă sportivă. Acești samsari ai sportului românesc au compus și de data aceasta teamul nostru național cu opt minoritari și numai trei români, având deci mai mulți unguri în echipa română decât sunt în cea maghiară și pe drept cuvânt cei dela Budapesta intitulează echipa română „a doua garnitură maghiară”.

Acum când vecinii noștri de la Vest încearcă prin orice mij-

Pentru desăvârșirea improprietății în plășile Beiuș și Vășcău

Ca urmare a consfătuirii ministeriale dela Cluj și Câmpeni, d. deputat Nerva Cosma a convocat autoritățile silvice și agrare din sud estul Bihorului, ca să se consfătuiască relativ la doleanțele în legătură cu reforma agrară ale locuitorilor din plășile Beiuș și Bihor.

S'a constatat că multe comune n'au primit nici până azi loturile convenite, că intabularea nu s'a făcut încă, și că au rămas neimproprietărite cu pășunile convenite din golurile de munte 55 de comune, cărora li se cuvin 16.199 iugăre în regiunile Budureasa Petroasa. Improprietăritarea acestora nu s'a făcut încă, deoarece hotărârea dată la 15 August 1929 și completată la 24

Octombrie 1933 n'are încă avizul necesar al consiliului tehnic.

S'a constatat apoi că organele silvice nu și fac datoria față de locuitori, ei împiedecă improprietăritarea lor.

Apoi, că evaluările s'au făcut cu o ușurință condamnată, așa că locuitorii ar avea să achite sume exorbitante pe cari nu le pot plăti. Taxa de măsurătoare (120 lei de iugăr) e deasemenea prea mare, așa că s'a hotărât să plătească o parte primăriile, iar restul să se plătească în termen mai lung.

Despre constatările dela consfătuire se va trimite un memoriu ministerului agriculturii.

Numărul festiv al „Patriei”

Confratele nostru clujean „Patria” a apărut Duminecă într'un impunător număr festiv închinat Cehoslovaciei, cu prilejul celei de a treia realegeri la magistratura supremă a președintelui Massaryk și al aniversării de 50 de ani a d-lui Eduard Beneș. In afară de colaborările unor distinse personalități ca d-nii T. G. Massaryk, Al. Vaida-Voevod, Eduard Beneș, Milan Hodza, abatele Zavoral, Jan Seba, T. Emandi, Karel Capek, întâlnim în paginile acestui număr colaborări din Cehoslovacia și din România ale celor mai reputați publiciști. Cu deosebire interesantă este partea închinată în acest număr legăturilor dintre poporul român și cehoslovac, în care se evocă momentele de luptă comună pentru idealul național a celor două popoare.

Peste 100 de articole și 120 de clișee fac din parte numărul festiv al „Patriei” o publicațiune de cel mai înalt interes. Prețul unui exemplar 6 lei.

Se desființează garda financiară?

La consfătuirea ministerială dela Chișinău prefectii au arătat primului ministru abuzurile gărzii financiare. Primul ministru — după cum citim în dările de seamă ale consfătuirii — a promis solemn că în scurt timp această instituție va fi desființată.

Informațiuni

La Cluj a fost condamnat la 3 luni închisoare ziaristul ungur Eugen Szentimrei, fiindcă a publicat astă toamnă în ziarul „Ellenzék” un articol de injurii la adresa justiției române, în legătură cu procesele intentate de parchetul din Cluj instigatorilor minoritari.

Columbaca a ajuns până în județul Muscel.

Cursurile școlilor normale vor lua sfârșit la 15 Iunie, afară de ale clasei a șaptea, cari se sfârșesc la 31 Mai.

Examenale de diplomă încep la 5 Iunie.

Ministerul instrucțiunii a hotărât să nu se admită prezentarea la examenul de capacitate (diplomă) a normaliştilor căzuți de trei ori la acest examen.

Sărbătorirea d-nei Elena dr. Aciu

Azi, de ziua patroanei sale, a fost sărbătorită de Reuniunea femeilor sălăjene d-na Elena Aciu soția președintelui organizației național-tărăniste din Sălaj, cu prilejul ieșirii sale la pensie din învățământ.

Sărbătorita a fost profesoară la școala normală, a condus timp de 12 ani Reuniunea femeilor sălăjene și are o bogată activitate literară, în proză și versuri.

Cetiți și răspândiți „ECOUL”

Stadiul alacerii Kauffmann

După cum se știe, în urma energice intervenții a d-lui profesor Al. Constantinescu, vice-primar al Aradului, cât și în urma puter-nicului ecou pe care protestul d-sale l-a avut în presa din localitate, comisia interimară municipală arădană a decis într'una din ultimele sale ședințe, să nu recunoască d-lui Kauffmann nici un drept asupra sumei de 2.000.000 lei, trecută în bugetul municipiului de către ministe-

rul de interne, până când instanțele judecătorești nu vor da o sentință definitivă în această chestiune.

Așa dar d. Kauffmann trebuie să mai aștepte încă multă vreme, fără să știe dacă și justiția îi va recunoaște măcar una din pretențiunile dumisale asupra primăriei.

Ce se vor face însă cu «așteptarea» nenumărații și anonimii (?) protectori ai d-lui Kauffmann?

Tot despre pericolul străinilor

— Întâmpinarea unui cetitor —

Primum următoarele:

Articolul „Ne sufocă străinii”, apărut în no. 274 al ziarului „Ecoul” este cât se poate de binevenit, acum când ar urma după lege să se întrunească comisia chemată a revizui sederea străinilor la noi în țară.

Chestiunea „biletelor de liberă petrecere în țară” ce se eliberează cu atâta ușurință de către organele respective acelor cari vin de peste graniță ocupând fel de fel de funcțiuni aci, în detrimentul elementului românesc, a ajuns azi o chestiune vitală pentru liniștea țării. Atâta vreme cât mii și mii de români șomează, cred că este o adevărată crimă ce se săvârșește în contra națiunii, când se îngăduie sub diferite pretexte sederea atâtor străini în țară.

Observațiunea domnului Ștefănescu că „vina” nu este a acelor cari obțin permisuni de a sta în țară, ci a celor cari dau astfel de aprobări, este cât se poate de întemeiată. Nu odată prin coloanele ziarului D-voastre s'a relatat că în vreme ce slujbașul autohton a fost concediat de unele firme sub pretextul „economiei”, aceleași firme au angajat funcționari de supușenie străină, și prin diferite mijloace (de altfel bine cunoscute) au obținut cuvenita permisuni de a sta în țară. Desigur că vina în acest caz nu e a aceluia care a obținut permisul, ci a aceluia ci a aceluia care l-a eliberat, și tocmai aci stă toată chestiunea și din această pricină acei cari vin în țara noastră, au ideea preconcepută că „în țara românească totul este de vânzare și totul se poate cumpăra”.

In vreme ce toate zările românești și întreaga opinie românească sunt preocupate de grozavul șomaj deslănțuit în țara noastră și cer să se ia grabnice măsuri de a se împiedeca accesul cetățenilor străini în slujbe, comisiunile de revizuire cari urmau să se întrunească la 1 Iunie își amână lucrările până la toamnă, lăsând celor interesați timpul suficient spre a-și putea aranja situațiile.

Nu odată am relatat că așa cum sunt constituite comisiunile de revizuire, nu duc și nu vor duce niciodată la rezultatul dorit de întreaga românie din această țară. Atâta vreme cât în comisiunile de revizuire vor funcționa români cari nu și înțeleg rostul acolo, — adică ce

mare mistune au în comisie de a păzi întâi interesele statului, — niciodată nu se vor lua măsuri serioase de a se împiedeca sederea în țară a tuturor Gabosilor și a altora de această speță. În comisiunile de verificare a celor ce stau în țară cu bilete de liberă petrecere, trebuie să pătrundă numai elemente românești, cu sentimente adevărate românești, și cari să știe să dea dovada că în această țară nu se poate cumpăra totul. Numai atunci putem conta pe o revizuire cinstită și în interesul neamului.

Am dori să știm, în care țară din lume se pot așeza străini cu „cățel și purcel”, așa cum bună oară o face Gabosul din Arad, care deși stă de mai bine de 12 ani la Arad cu pașaport maghiar, trăgând atât pe căi legale cât și ilegale foloase din această țară? Acest Gabos nu s'a învrednicit de a silabiza un singur cuvânt românesc și dacă este întrebat cum se face că nu știe românește și cum se poate înțelege cu acei cu cari vine în contact, răspunsul lui este scurt: „...mă înțeleg cu punga...” Iată mentalitatea acestor musafiri nepoștiți. De altfel acest domn Gabos are multă dreptate că unde ar mai putea locui și a-și face toate operațiunile permise și nepermise de legi decât în această binecuvântată țară și datorită căror protecțiuni o poate face dacă nu a „pungii” și a bunevoinei a acelor cari se lasă corupți de acești Gabos și alții.

Vom să nădăjduim că a-larma dată de d. Ștefănescu va fi luată în seamă de organele respective și se va căuta ca la apropiatele revizui a musafirilor specialiști... din această țară, să se țină seamă de situațiunea adevărată a elementului românesc, trecându-i peste graniță pe toți acei cari nu fac altceva decât să acumuleze pe orice cale averi și a le duce apoi în străinătate, cum procedază regulat și domnul Gabos al Aradului.

Dacă mi se va îngădui, voi relata într'o corespondență viitoare, cine sunt acei cari sprijină acțiunea acestora și le apără în fața instanțelor respective când sunt prinși cu câte un „gheșeft” necurat cum de altfel sunt toate gheșefturile acestor „prietini de ai noștri”.

I. Arghir